

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Dr. Szende Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szende Csaba ügyvéd) által képviselt felperesnek a V & F Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Fancsali Ágnes ügyvéd) által képviselt beavatkozó által támogatott, a dr. Poharánszki István ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Veszprém Megyei Bíróság 2007. november 19. napján kelt 3.P.20.621/2007/12. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 318.000. (Háromszáztizennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 144.000. (Egyszáznegyvennégyezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a gépjárműkereskedő alperestől 2003. augusztus 29. napján rendelt meg egy darab ... S ezüst színű személygépkocsit - előzetes megtekintés után - melynek átadására 2003. szeptember 22. napján került sor az alperes telephelyén. A felperes az átadáskor teljes egészében kiegyenlítette a gépjármű kialkudott 5.300.000.Ft-os vételárát.

A felperesnek átadott, és a megrendelttől eltérő ... alvázszámú, ... motorszámú ... típusú gépjármű 2001. júniusában a Koreai Köztársaságból azon a hajón tartott Belgiumba, amelyen tűz ütött ki. A gyártó ... a tüzeset által érintett gépjárművek megsemmisítését rendelte el. A hajón szállított gépjárművek közül 220 db - ennek ellenére - az azokat biztosító belga biztosító társaság birtokába került. Az erről történt tudomásszerzést követően a ... a 2003. augusztus 6-án és 2003. október 29-én kelt elektronikus levelében a

gépjárművekhez megtagadta a gyártói megfelelőségi nyilatkozat (... /) kiadását, megtiltotta azok forgalomba helyezését és a gépjárművek után garanciát nem vállalt.

A felperesnek utóbb értékesített gépjárművet a balatonfüredi székhelyű "A" Kft. 2003. április 24. napján vásárolta meg a belgiumi székhelyű "L" cégtől, majd importálta Magyarországra, vámkezelésére 2003. szeptember 19. napján került sor. A "A" Kft. importőrtől a beavatkozó 2003. szeptember 19. napján 4.790.000.Ft-ért vásárolta meg a perbeli gépkocsit, míg ugyanaznap az alperes a beavatkozótól 5.300.000.Ft-ért.

A Közlekedési Főfelügyelet - a ... magyarországi vezérképvisellete, a értesítése alapján - a 2003. augusztus 10. napján kelt 2312/1/2003. számú - a megyei és fővárosi közlekedési felügyeletnek címzett - elektronikus körlevelében megtiltotta a gyártói tiltás által érintett, azonban Magyarországra importált ... gépjárművek egyedi forgalomba helyezését, melyet a 2003. november 17. napján kelt 2312/9/2003. számú körlevelében úgy egészített ki, hogy közölte az érintett 50 gépjármű alvázszámát is.

Az importáló "A" Kft. a felperesnek értékesített gépjárműre 2003. szeptember 18. napján megfelelőségi nyilatkozatot adott ki, mellyel - illetve a "A" Kft.-vel kötött adásvételi szerződés alapján - "C" ... lakos 2003. szeptember 19. napján kérte a Vas Megyei Közlekedési Felügyeletről a perbeli gépjárműre az egyedi forgalomba helyezési engedély kiadását. A megyei közlekedési felügyelet ugyanaznap a gépjárműre az egyedi forgalomba helyezési engedélyt kiadta.

Az alperes a gépjármű felperes részére való értékesítésekor a megrendelttől eltérő alváz- és motorszámú gépkocsi átadásával kapcsolatban a felperesnek azt a magyarázatot adta, hogy a megrendelt gépjárművet már másnak értékesítették. Az alperes a listaárnál lényegesen alacsonyabb vételárra azt a tájékoztatást adta, hogy a 0 km-es új gépjármű sokáig állt vámszabadterületen és emiatt csökkent a forgalmi értéke.

A felperes 2004. tavaszán a megvásárolt gépjárművel balesetet szenvedett. A balesetes gépjárműhöz alkatrészeket kívánt beszerezni a gépjárművet gyártó cég magyarországi vezérképviselétől - a ... Kft.-től - amely közölte a felperessel, hogy a megvásárolt alváz- és motorszámú gépjárműhöz alkatrész nem adható ki, az a gyártó által kiadott ún. tiltó listán szerepel, amelyhez megfelelőségi nyilatkozatot sem ad ki a gyártó és a garanciális kötelezettség sem terjed ki rá.

A balesetes gépjárművet - az arra jótállási kötelezettséget vállaló - veszprémi székhelyű "D" Kft. tárolta a telephelyén, amely a felperes megbízásából a gépjárműre 2004. július 7-én javítási árajánlatot készített. Az alperes gazdasági társaság egyetlen tagja az "D" Kft.

- o - o - o -

A felperes módosított keresetében 5.300.000.Ft tőke, valamint a 2003. szeptember 22. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Jogi álláspontja szerint az alperes a gépjármű adásvételi szerződést

hibásan teljesítette, mivel (1.) nem adott tájékoztatást a szerződéskötéskor az átruházott gépjármű lényeges tulajdonságáról, azaz: a szállításkor bekövetkezett tüzeset folytán előállt esetleges sérülésekről (égésről, füsttel szennyeződésről), (2.) nem a megrendelt alváz- és motorszámú gépjárművet adta át, (3.) nem a forgalmi engedélyben feltüntetett 2002. évi gyártású gépjárművet adta át, hanem a 2001. évben gyártott gépkocsit, (4.) ezentúl a gépkocsi nem rendelkezik megfelelőségi igazolással és ez a jövőben sem szerezhető be, mivel a gyártó ilyet nem ad ki. Ezért hibás teljesítéssel okozott kár (Ptk.310.§.) jogcímén kérte az alperes marasztalását. Hivatkozott a ... gyártói letiltására, amely elrendelte a tüzesettel érintett hajón szállított gépjárművek megsemmisítését, amely miatt forgalmi értékkel a perbeli gépjármű nem bír. Utalt az előzetes bizonyítási eljárás során beszerzett gépjármű műszaki szakértői vélemény azon megállapítására, amely szerint - amennyiben a gyártói tiltás valós - a gépjármű forgalmi értéket sem a forgalomba helyezéskor nem képviselt, sem pedig jelenleg nem képvisel, az adott típusból pedig olyan kevés van, hogy a maradvány alkatrészként sem értékesíthető. A bizonyítási eljárás során a felperes csatolta a megbízásából eljáró tárgy- és becsüs szakértő magánszakvéleményét, amely szerint a vételkor a gépjárműnek 15.840.Ft fémhulladék értéke volt.

Az alperes és a beavatkozó ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték.

Előadták, hogy az alperes nem teljesített hibásan, a felperessel megkötött szerződésben meghatározott tulajdonságokkal rendelkező gépjárművet ruházta át a felperesre, aki a vételt megelőzően a gépjárművet megtekintette. A túltároltságra vonatkozó alperesi tájékoztatásból, a gépjármű állapotából és a mérsékelt vételárból a felperesnek ismerettel kellett rendelkeznie arról, hogy minőségcsökkent dolgot vásárolt (Ptk.305/A.§. (1) bekezdése), így az alperes a hibás teljesítésért nem felel. A szerződéskötéskor, illetve a gépjármű átadásakor egyébiránt az alperes nem tudott a gyártói tiltásról, arról, hogy a forgalomba helyezést bármi akadályozza, úgy tudta, hogy a gépjármű a jogszabályi előírásoknak megfelel. Az ugyan kétségtelen, hogy a felperes nem a megrendelésen szereplő alváz- és motorszámú gépjárművet kapta meg, viszont egyéb paraméterében a gépkocsi mindenben a megrendeltnek felelt meg, a felperes pedig a gépjármű átvételekor az eltérő alváz- és motorszámot nem kifogásolta. Az alperes a felperesnek rendeltetésszerű használatra alkalmas, kifogástalan műszaki állapotban lévő forgalomba helyezési engedéllyel és műszaki vizsgával rendelkező gépjárművet adott át.

Az alperes beszámítási kifogást is előterjesztett, a kereset erejéig. Abban 1.751.000.-Ft.-t - a gépjármű 2003.szeptember 22.- 2004. május 24. napja közötti felperesi használata miatt - értékcsökkenésként; 4.850.029.- Ft.-t várható javítási költségként, 1.525.200.- Ft.-t a 2004.május 24.- 2007. október 17. közötti tárolás díjaként érvényesített.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során hozott ítéletével a keresetet elutasította, egyben kötelezte a felperest az alperes javára perköltség viselésére, valamint a le nem rótt eljárási illeték és állam által előlegezett költség megfizetésére.

Határozata indokolásában - a korábbi hatályon kívül helyező végzés alapján - kiemelte, hogy a Ptk.305.§. (1) bekezdése és 277.§. (1) bekezdése alapján a szerződéssel szolgáltatni vállalt dologgal kapcsolatos ún. járulékos kötelezettségek elmulasztása szintén a vállalt szolgáltatás minőséghibáját eredményezi, attól függetlenül, hogy maga az átruházott dolog, a termék nem minőséghibás. A járulékos kötelezettségek elmulasztásának egyik jogkövetkezménye a hibás teljesítéssel okozott kár megtérítése iránti igény (Ptk.310.§.). Ilyen igény esetén azonban a jogosultat terheli a hibás teljesítés tényén túl az azzal okozati összefüggésben keletkezett kárának bizonyítása, míg a kötelezett a kártérítési felelősség alól kimentheti magát.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a gépjárművet Magyarországra importáló "A" Kft. - a perbeli gépjárműtípusra - általános forgalomba helyezési engedéllyel nem rendelkezett, viszont a felperesnek átruházott gépkocsit - egyedi forgalomba helyezés iránti kérelem alapján - a Vas Megyei Közlekedési Felügyelet forgalomba helyezte, az tehát forgalmi engedéllyel rendelkezett. Az elsőfokú bíróság annak tulajdonított döntő jelentőséget, hogy a perbeli gépkocsi forgalomba helyezésének közlekedési felügyelet általi engedélyezésére azt megelőzően került sor, hogy a gyártó, illetve a magyarországi vezérképviselőt közlése alapján a közlekedési főfelügyeletről a megyei közlekedési felügyelet a „tiltó listát” kézhez kapták volna. A forgalomba helyezés engedélyezése folytán így az alperes alappal feltételezte, hogy a gépjárművet a járulékos kötelezettségek teljesítésével értékesíti, nem volt tőle elvárható, hogy kétségbe vonja a forgalomba helyezésre irányuló közigazgatási eljárás szabályszerűségét. Ebből az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az alperes nem teljesített hibásan, illetve az átruházáskor a hibátlan teljesítés érdekében úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

A perben kirendelt gépjármű műszaki szakértő szakvéleményének kiegészítését elfogadva az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy a forgalomba helyezési engedéllyel rendelkező gépjármű az átruházáskor forgalmi értékkel bírt, melynek összege 5.120.000. - 5.220.000.Ft volt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést - annak tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítélete megváltoztatása és az alperes keresete szerinti marasztalása iránt. A másodfokú eljárásban keresetét leszállította 5.150.000.Ft tőke és késedelmi kamataira.

Fellebbezése indokolásában kiemelte a gépjármű műszaki szakértő azon véleményét, hogy amennyiben a vezérképviselő levele a gyártói tiltásról valós a perbeli gépjármű értéket a forgalomba helyezéskor sem képviselt és jelenleg sem ér semmit a maradvány. Rámutatott, hogy az elsőfokú iratokban rendelkezésre áll mind a gyártó, mind a vezérképviselő, valamint a Közlekedési Főfelügyelet tiltása is, ezért a szakértő által feltételként meghatározott tiltás bizonyítottan valós. Ugyanakkor az alperes által átruházott gépjármű nem rendelkezik megfelelőségi nyilatkozattal, az ilyet kiállító "A" Kft. nem volt jogosult arra, ugyanis azt csak a gyártó, valamint a vezérképviselő adhat ki. Jogszabályszerű megfelelőségi nyilatkozat kiadása hiányában az alperes hibásan teljesített, a jogellenesen

beszerzett forgalomba helyezési engedélynek pedig a hibás teljesítés tekintetében nincs jelentősége. A hibás teljesítés következménye az, hogy a perbeli gépjármű a teljesítéskor - és jelenleg is - értéktelen, amely a felperesnek kárt okozott.

A felperes fellebbezésében rámutatott, hogy az alperes magatartásának értékelésénél figyelembe kell azt venni, hogy gazdálkodó szervezetként gépjárművek forgalmazásával foglalkozik, így tudomással kell bírnia arról, hogy egy új, elsőként értékesített gépjármű esetén milyen okiratokkal kell rendelkeznie a gépkocsinak. Ezért az alperestől alappal várható el a jogszabályok ismerete, az alperes (valamint ügyvezetője) feltételezéseinek pedig nincs jelentősége. Kifejtette, hogy a perben nem azt a kárt igényelte, melyet a felperes balesetével saját maga okozott a gépkocsiban (ugyanis azt maga viseli), hanem az alperes hibás teljesítésével okozott kár megtérítését. Fellebbezéséhez csatolta az alperes, valamint az alperes kizárólagos tulajdonosa, az "D" Kft., továbbá a "A" Kft. cégmásolatát, melyekből kitűnően az alperes és tulajdonosa székhelyét a "A" Kft. fióktelepként használja, míg a "A" Kft. többségi tulajdonosa és ügyvezetője ("E") korábban tulajdonosa volt az alperesnek is.

A felperes a fellebbezési eljárás során csatolta az iratokhoz a megbízásából eljáró "F" igazságügyi iparjogvédelmi szakértő és "G" igazságügyi gépjármű szakértő felkérésére készített szakvéleményeit. Az iparjogvédelmi szakértő véleményének lényege szerint a tüzeset miatti gyártói vélemény és tiltás folytán a gépjármű - iparjogvédelmi szempontból - elvesztette minden kötődését a gyártó céghez és a gépjárműben elhelyezett márkanévhez. A védjegyről szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 16.§-a alapján a védjegy jogosult megtilthatja a védjegye használatát és a védjeggyel jelölt olyan áruk további forgalmazását, amelyeket ő hozott forgalomba, vagy kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba az Európai Gazdasági Térségben, különösen akkor, ha az áru állagát, állapotát megváltoztatták, illetve károsították. Így a gyártó tiltó rendelkezése meghozatalától a felperes gépjárműve nem volt ... gyártmánynak tekinthető. Az igazságügyi gépjármű szakértő véleménye szerint a tüzeset folytán reálisan hő, füst érte a gépjárművet, mely balesetveszélyt hordoz magában. Ez, valamint a túltárolás értékcsökkentő tényezőt jelent. Tekintve, hogy a gyártó megtiltotta, hogy a gépkocsi ... márkajelzéssel kerüljön forgalomba; a gyártó, illetve képviselője a megsemmisítését rendelheti el. Mindez a gépjármű értékét lényegében nullára csökkenti, az csak alkatrészként - 100.000.Ft-ért - értékesíthető.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítélete helybenhagyását kérte. Vitatta, hogy jogszabályi hiányossággal értékesítette volna a felperes részére a gépjárművet, mivel a közlekedési hatóság forgalomba helyező határozata jogszerűségét illetően „megvizsgálási” kötelezettség nem terhelte. A szerződéskötéskor a szükséges okmányokat (forgalmi engedély, kezelési utasítás, jótállási jegy) a felperesnek átadta. Előadta, hogy eredeti- és utángyártott alkatrész a gépjárműhöz mind a ... cégcsoporton belül, mind márkafüggetlen kereskedőktől minden további nélkül beszerezhető. Vitatta a felperes azon állítását, hogy a perbeli - valamint az azzal egy szállítmányból beszerzett és általa értékesített ... gépjárművek - ne lennének forgalomképesek. Ennek igazolására benyújtotta a fellebbezési eljárás során az általa értékesített 16 ... T és ... S F típusú gépkocsi adatainak listáját, melyből 4 gépjárművet már továbbértékesítettek, és az értékesítést megelőző eredetiség vizsgálatnak a gépkocsik megfeleltek. A fellebbezési eljárás során csatolta a megbízásából

eljáró "H" igazságügyi gépjármű szakértő szakvéleményét, melynek lényegi tartalma szerint - gépjármű műszaki szempontból - a gyártói garancia elvesztése és a megfelelőségi nyilatkozat hiánya a gépkocsi vételárához viszonyított forgalmi értékcsökkenését nem eredményezi. Beszámítási kifogását - a tárolási díj tekintetében - a fellebbezési eljárásban 2.211.600.-Ft.-ra emelte fel.

Az ítéletábra a fellebbezési eljárás során felvett részbizonyítás alapján az elsőfokú eljárásban megállapított tényállást kiegészítette:

A gépjármű előzetes eredetvizsgálatának nem tárgya a gyártó által kiadott megfelelőségi nyilatkozat vizsgálata, így a gépjármű tulajdonjogában történő változás járműnyilvántartásba vételére irányuló eljárás során sem feltétel a megfelelőségi nyilatkozat felmutatása.

A felperes az újkori árhoz viszonyítva 28 %-kal csökkentett vételáron, 5.300.000.Ft-ért vásárolta meg a gépjárművet. Ez a vételár megfelel a gépjármű vételkori aktuális forgalmi értékének, melyre nincs kihatással, hogy arra a gyártó megtagadta a megfelelőségi nyilatkozat kiadását és a jótállás vállalását.

A felperes a ... T gépkocsi roncsát a fellebbezési eljárás során 150.000.-Ft.-ért értékesítette.

Az így kiegészített tényállás alapján a fellebbezés nem alapos.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást részben helytállóan állapította meg, abból érdemben helytálló következtetést vont le, viszont az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokaival részben nem értett egyet.

Azt az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a kölcsönös szolgáltatási kötelezettséget előíró szerződéses jogviszonyban a kötelezett által szolgáltatni vállalt dologgal kapcsolatos ún. járulékos kötelezettségek elmulasztása szintén a vállalt szolgáltatás minőséghibáját eredményezi attól függetlenül, hogy maga az átruházott dolog nem minőséghibás. Az ilyen járulékos kötelezettségek közé tartozik a használati-, kezelési utasítás, árjelző, megfelelőség tanúsítás, illetve igazolás biztosítása, valamint a megfelelő címkézés, csomagolás, illetve kísérő okmányok (pl. a jótállási jegy) mellékelése. A járulékos kötelezettségek elmulasztása folytán fennálló hibás teljesítés esetén a jogosult az ebből eredő jogkövetkezményeket érvényesítheti. (Legfelsőbb Bíróság Pfv.VI.20.920/2004/7., Fővárosi Ítéletábra 3.Pkf.21.253/2006/2.)

A dolog szolgáltatáshoz kapcsolódó járulékos kötelezettségek elmulasztásának egyik jogkövetkezménye a hibás teljesítéssel okozott kár megtérítése iránti igény. (Ptk.310.§.) A hibás teljesítéssel okozott kár megtérítése iránti igényt az általános elévülési időn belül lehet érvényesíteni, arra a Ptk.308.§-ában meghatározott határidők nem vonatkoznak. (Ptk.324.§., 327.§., I. számú Polgári-Gazdasági Elvi döntés III. pont) Az általános elévülési határidőn belül - a hibás teljesítéssel összefüggésben érvényesített kártérítési igény akár azonos tartalmú is lehet a Ptk.308.§-a alapján már elévült, objektív alapú szavatossági igénnyel. Hibás teljesítéssel okozott kár jogcímén a jogosult nemcsak a már elévült szavatossági

igényén felüli többlet (tapadó) - avagy következményi károk megtérítését követelheti, hanem annak a kárnak a megtérítését is, amely a jogosultat annak folytán érte, hogy maga a szolgáltatás, a szolgáltatott dolog volt a hibás. (GK. 41. Kollégiumi állásfoglalást fenn nem tartó Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 2006. május 22. napján kelt véleménye, BH. 1986/60., Legfelsőbb Bíróság Pfv.VII.20.715/2006/6., Fővárosi Ítéltábla 3Gf.21.064/2006/3.)

A perbeli esetben az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, hogy a felperesre átruházott gépjármű nem rendelkezett - a jogszabálynak megfelelő - megfelelőségi nyilatkozattal, arra egyedi forgalomba helyezési engedély sem lett volna kiadható, így az alperes járulékos kötelezettsége megsértése folytán hibásan teljesített. (Ptk.305.§. (1) bekezdés) Ugyanis az elsőfokú eljárás során a bizonyítás anyagává tett - a Pest Megyei Bíróság előtt a "A" Kft. felperes és a Közlekedési Főfelügyelet alperes között a K.27.249/2003. szám alatt folyamatban volt közigazgatási perben született - 13. sorszám alatti jogerős ítéletből, valamint a Közlekedési Főfelügyelet P.21.094/2005/21. sorszám alatt elfekvő tájékoztatásából megállapítható, hogy egyedi forgalomba helyezési engedély arra a gépjárműre adható ki, amely rendelkezik a 6/1990. (IV.12.) KÖHÉM rendelet 10.§. (2) bekezdésében, illetve 2.§. (11) bekezdésében meghatározott jóváhagyási jellel. A jóváhagyási jellel ellátottságot pedig csak a gépjármű gyártója (avagy: az általa feljogosított cég, a vezérképviselő) által kiadott megfelelőségi nyilatkozat tanúsítja (5/1990. (IV.12.) KÖHÉM rendelet A.függelék 6.cikk (1), (3) bekezdés). A konkrét esetben a gépjármű importálója a "A" Kft. volt, amely - kétségen kívül - nem a gyártó ... magyarországi vezérképviselője, így megfelelőségi nyilatkozat kiadására sem volt jogosult.

Helyes annak elsőfokú megállapítása is, hogy a Ptk.310.§-án alapuló kártérítési igény alaposságának az a feltétele, hogy a jogosult bizonyítsa a hibás teljesítéssel okozati összefüggésben keletkezett kárát, annak összegét, azt, hogy a hiba oka a teljesítés előtt keletkezett; míg a kötelezett kimentheti magát, amennyiben bizonyítja, hogy hibátlan teljesítése érdekében úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. (Ptk.339.§. (1) bekezdés)

Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a perbeli gépjármű egyedi forgalomba helyezésére azt megelőzően került sor, hogy a Közlekedési Főfelügyeletről a megyei közlekedési felügyelet a forgalomba helyezést megtiltó körlevelet megkapták volna. A Közlekedési Főfelügyelet ugyanis már a 2003. augusztus 10. napján kelt 2312/1/2003. számú (P.21.094/2005/5. szám) - a megyei és a fővárosi Közlekedési Felügyeletnek címzett - elektronikus körlevelében megtiltotta a gyártói tiltás által érintett, de Magyarországra importált ... gépjárművek forgalomba helyezését. A felperesnek értékesített gépkocsi egyedi forgalomba helyezésére pedig csak 2003. szeptember 19-én került sor a Vas Megyei Közlekedési Felügyelet előtt. Erről a hatósági eljárásról pedig a Közlekedési Főfelügyelet tájékoztatásában (P.21.094/2005/21.) megállapította, hogy arra „hatósági tévedés” folytán került sor. Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon következtetésével sem ért egyet, hogy a gépjármű egyedi forgalomba helyezésével az alperes a kártérítési felelősség alól kimentette magát.

Ezzel szemben az ítéltábla megítélése szerint a kereset alapján azt kellett vizsgálni, hogy a kárfelelősség jogalapja fennáll-e, azaz a felperes eleget tud-e tenni a hibás teljesítéssel okozati összefüggésben őt ért kár és annak összege bizonyítására vonatkozó kötelezettségének. (Pp.164.§. (1) bekezdés) Az ítéltábla értékelése szerint a felperest annak folytán érthette kár (Pp.355.§. (1), (4) bekezdés), hogy gépjárműve értékesítése esetén a Ptk.367.§. (1) bekezdése alapján a vevőt tájékoztatni köteles a gépjárművet ért tüzesetről, a megfelelőségi nyilatkozat és a gyártói jótállás hiányáról. Az ilyen (kötelező) eladói tájékoztatás ugyanis - általában - a forgalomban a gépjárművek elérhető értékét csökkenti (csökkentheti). Az újabb értékesítés során - a fenti körülményekre figyelemmel - az eladó alacsonyabb áron tudja gépjárművét értékesíteni. Erre a bizonyítandó tényre az ítéltábla a felperest a fellebbezési eljárás során figyelmeztette (9. tjk.), mely alapján a felperes szakértői bizonyítást indítványozott. (Pp.177.§. (1) bekezdés)

Az ítéltábla által a fellebbezési eljárás során kirendelt "I" igazságügyi gépjármű szakértő kiegészített szakvéleményében (Pf.16.) megállapította, hogy a gyártói tiltó lista, a megfelelőségi nyilatkozat és gyártói garancia hiánya a perbeli gépjármű kedvezménytel csökkentett vételárával egyező forgalmi értékére nincs kihatással. "I" igazságügyi szakértő - szemben az elsőfokú eljárásban kirendelt "K" igazságügyi szakértő véleményével - arra is véleményt adott, hogy a valós gyártói tiltás a gépjármű forgalmi értékét nem érinti, ugyanis a közlekedési hatóság forgalomba helyezését követően a tiltásról „már semmiféle hatóság nem tud”, emiatt az a forgalomból nem vonható ki. Kitért a felperes által benyújtott iparjogvédelmi magánszakvélemény (9/F/1) megállapításaira is, rámutatva, hogy a védjegy esetleges hiánya, bitorlása a gépjárműpiaci forgalomban a vevőt nem érdekli, így az nem forgalmi értéket befolyásoló tényező. Emellett pedig a gépkocsihoz alkatrész beszerezhető.

A felperes a másodfokú bíróság által kirendelt igazságügyi gépjármű szakértő szakvéleményével való egyet nem értése és vitatása céljából másik szakértelemmel rendelkező - és az igazságügyi szakértői névjegyzékbe bejegyzett - személyt bízott meg és készíttetett szakvéleményt "G" gépjármű szakértővel. (Pf.18.) "G" szakértő szakvéleménye - lényegében minden ponton - ellentétben állt a kirendelt "I" szakértő szakvéleményével, így - önmagában - alkalmas volt arra, hogy azt aggályossá tegye. (Pp.182.§. (3) bekezdés) Az immár következetes ítélkezési gyakorlat az ilyen magánszakvéleményt nem csupán a fél személyes előadásának, illetve szakmai véleményének tekinti, hanem a szabad bizonyítás elvéből (Pp.3.§. (5) bekezdés) következően olyan bizonyítási eszköznek, amely alkalmas lehet arra, hogy a szakvélemény bizonyító erejét lerontsa. "G" gépjármű szakértő magánszakvéleményének lényege az, hogy a perbeli esetben történt gyártói tiltás csak a jármű teljes megsemmisítésével teljesíthető, melynek kockázata a jármű értékét a nullára csökkenti.

Ugyanakkor az alperes - a felperesi magánszakvélemény vitatására - maga is az igazságügyi szakértői névjegyzékbe bejegyzett gépjármű szakértőt bízott meg "H" személyében, aki szakvéleményében (Pf.21.) - szinte - minden kérdésben egyetértett a kirendelt "I" szakértő szakvéleményével.

Az igazságügyi szakvéleményének fogyatékoságainak kiküszöbölésére, a rendelkezésre álló igazságügyi szakvélemények ellentmondásainak feloldására a Pp.182.§. (3) bekezdése és 183.§ (2) bekezdése ad szabályokat és változatlanul alkalmazható a már érvényét veszített Legfelsőbb Bíróság közös 8. számú állásfoglalása (1/1981. BKT-PKT-GKT) 2. pontja szempontjai. Eszerint az egymásnak részben vagy egészben ellentmondó megállapításokat tartalmazó szakvéleményeket adó igazságügyi szakértőket a tárgyalásra meg kell idézni és együttes meghallgatásuk útján kell megkísérelni az ellentmondások megszüntetését, majd ennek eredménytelensége esetén a szakmai érvek és ellenérvek értékelése mellett is lehet dönteni egyik, avagy másik szakvélemény elfogadása, a szakvélemények elvetése, illetve felülvélemény beszerzése kérdésében.

Abban az esetben, amennyiben magánszakvélemény megállapításai állnak ellentétben a bíróság által kirendelt szakértő szakvéleményével, az együttes meghallgatás úgy történik, hogy - a kirendelt szakértő mellett - a magánszakvéleményt adó szakértőt a bíróság tanúként idézi a tárgyalásra.

Az ítéletábra már korábbi határozataiban (Gf.II.20.372/2005/6., Gf.IV.20.395/2005/13.) kifejtette azon álláspontját, hogy a szakértők szakvéleményei közötti részleges ellentmondás feloldására irányuló együttes meghallgatás nem formális része a bizonyítási eljárásnak és a szakértői bizonyításnak, melynek szükségképpen meg kell előznie a vitás szakkérdésekben végső állásfoglalást kialakító szakértői testületi vélemény beszerzését. A polgári perben eljáró bíróság ugyanis mérlegre teheti az igazságügyi szakértők együttes meghallgatása során a szakértők által előadott szakmai érvek súlyát, meggyőző erejét, a szakértők által kialakított szakmai állásfoglalások indokokkal alátámasztottságát; avagy a szakmai érvelés indoknélküliségét, megalapozatlanságát. A szakértők együttes, személyes meghallgatása és tanúkénti kihallgatása során a szakvéleményben megjelenő szakmai álláspont részletesen alátámasztható olyan mértékben, mely a bíróságban eloszthat minden - az ellentmondó másik szakvélemény által előidézett - kétséget és aggályt, illetve rámutathat az írásbeli előterjesztéskor még logikailag zártnak mutakozó másik szakvélemény lényeges fogyatékoságaira. Ezért kizárólag a bíróság, a per egyéb adataival egybevetett belátásától és meggyőződésétől függ (Pp.206.§ .) az, hogy a szakértők együttes meghallgatását követően valamely szakvéleményt aggálymentesnek tekint-e, avagy további szakértői bizonyítást tart indokoltnak. (Legfelsőbb Bíróság Pfv.VII.20.572/2005/6.)

A magánszakértők ("G" és "H" gépjármű - és "F" iparjogvédelmi szakértő), valamint az ítéletábra által kirendelt igazságügyi gépjármű szakértő együttes meghallgatását követően az ítéletábra "I" igazságügyi szakértő szakvéleményét fogadta el, és elvetette az azzal ellentétes "G" gépjármű szakértő szakvéleményét. A felperes által megbízott "G" ugyanis tanúkénti kihallgatása során nem tudta alátámasztani - a szakvéleménye lényeges elemének tekintett - azon megállapítását, hogy a gyártó a tiltása által érintett gépjármű bezúzását, megsemmisítését rendelhetné el. Ez a megállapítása így csak szakértői feltételezés, melyet nem indokol a kihallgatása során (Pf.33. tjk.) felhozott azon példa, hogy a sérült alvázszámú gépjárműveket is feltartóztatják a külföldi ellenőrzések során. Az ítéletábra elfogadta "I" szakértő említett véleményre vonatkozó azon észrevételét (Pf.33. tjk. 4. oldal), hogy a perbeli autó nem tartható vissza, az ugyanis legálisan lett forgalomba helyezve. Ezt igazolja

a szintén a másodfokú eljárásban beszerzett, a BM Kés EKKH azon tájékoztatása (Pf.8.), hogy a gépjárművek előzetes eredetiségvizsgálatának nem tárgya a megfelelőségi nyilatkozat vizsgálata, így a tulajdonjogban bekövetkezett változás esetén sem feltétel annak bemutatása.

Ugyancsak "G" szakértő feltételezése az is, hogy hő- és füsthatás érte a perbeli gépjárművet, amely balesetveszélyt hordoz magában. (Pf.18., 6. oldal) E tekintetben a felperes által megbízott szakértő tévesen és iratellenesen hivatkozik az elsőfokú eljárásban kirendelt "K" előzetes bizonyítási eljárás során beszerzett (Pk.50.314/2004/9.) 2005. május 6. napján kelt szakvéleményére a Pf.18. szám alatti véleménye 5. oldalán. Ugyanis "K" említett szakvéleménye 5. oldalán azt rögzítette, hogy a gépkocsin részletes vizsgálat alapján sem állapíthatóak meg a tűzsérülés nyomai, „a hőre érzékeny fényezésen, üveg, műanyag és gumielemezen sincsenek hősérülésre, tűzre utaló nyomok, annak ellenére, hogy az egész karosszériát átpolírozták”. "K" ezen megállapítását megerősítette az alperes megbízásából eljáró "H" gépjármű szakértő, aki - "G"-vel ellentétben - szintén megsejmelte a felperes gépjárművét. (Pf.33. tjk. 6. oldal) Vallomása szerint a gépjárművön a tüzesetből eredő nyomokat, sem hőhatás, sem füst tekintetében nem tapasztalt.

"I" szakértő véleményével szemben az ítélet tábla szintén elvetette a felperes megbízásából eljáró "F" iparjogvédelmi szakértő véleményét, mivel az abban foglaltaknak - gépjármű műszaki- és forgalmi szempontból - nem volt a perben releváns jelentősége. Az nem kérdéses, hogy a magánszakvéleményben kifejtett védjegyhasználati tilalom, illetve védjegybitorlás büntetőjogi, illetve a versenytörvényben meghatározott (Tpvt.6.§.) következményekkel járhat. Azonban a felperes keresete alapján nem ezen következmények megítélése volt a per tárgya, hanem az, hogy a kétségtelenül fennálló gyártói tiltás, illetve megfelelőségi nyilatkozat hiánya okozta-e a kikötött 5.300.000.Ft-os vételárhoz viszonyítva a gépjármű forgalmi értékének csökkenését.

Ez utóbbi kérdésben pedig "I" igazságügyi szakértő adott részletes érvekkel alátámasztott, megalapozott szakvéleményt úgy, hogy az említett körülmények a forgalmi értéket a vételár alá nem csökkentették. Erre tekintettel a felperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy az alperes hibás teljesítésével okozati összefüggésben károsodást szenvedett volna el.

Ezért az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§. (2) bekezdése alapján - az indokolás részbeni módosításával és kiegészítésével - helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a felperes a Pp.78.§. (1) bekezdése és az It.59.§. (1) bekezdése alapján viselni köteles a személyes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt 318.000.Ft fellebbezési illetéket. Köteles továbbá megfizetni az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltségét. Ennek összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§. (2), (5)-(6) bekezdései alapján az áfával növelt 144.000.Ft-ban határozta meg. A beavatkozónak a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, így annak megállapítását az ítélet tábla mellőzte.

G y ő r , 2009. május 20.

Dr. Szalai György sk.
tanács elnöke

a **Dr. Ferenczy Tamás sk.**
előadó bíró

Dr. Hammer Sándor sk.
bíró

A kiadmány hiteléül
kiadó: